

(Návrh)

ZÁKON

z ... 2023

o štátnych hmotných rezervách

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje

- a) právne vzťahy, ktoré súvisia s tvorbou, financovaním, skladovaním, hospodárením a kontrolou štátnych hmotných rezerv,
- b) pôsobnosť Správy štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky (ďalej len „správa rezerv“).¹⁾

§ 2

Vymedzenie niektorých pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) štátnymi hmotnými rezervami hnutelné veci, ktoré slúžia na ochranu hospodárstva Slovenskej republiky, života, zdravia, majetku a podpory obrany štátu,²⁾
- b) tvorbou štátnych hmotných rezerv vytváranie alebo dopĺňanie štátnych hmotných rezerv,
- c) použitím štátnych hmotných rezerv súhrn činností spojených s bezodplatným poskytnutím štátnych hmotných rezerv,
- d) hospodárením so štátnymi hmotnými rezervami obmena, zámena, výpožička, nájom, vyčlenenie, ochraňovanie, predaj, presun alebo preradenie štátnych hmotných rezerv,
- e) obmenou nahradenie majetkovej hodnoty majetkovou hodnotou rovnakého druhu, kvality alebo množstva,
- f) zámenou nahradenie majetkovej hodnoty majetkovou hodnotou iného druhu alebo kvality,
- g) vyčlenením rozhodnutie správy rezerv, že mobilizačné rezervy neslúžia na účel podľa tohto zákona a správa rezerv s nimi nakladá ako so štátnymi hmotnými rezervami do skončenia procesov podľa osobitného predpisu,³⁾
- h) ochraňovaním súhrn činností správy rezerv a ochraňovateľa pri starostlivosti o štátne hmotné rezervy,

¹⁾ § 33 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy.

²⁾ § 26 zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

³⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

- i) presunom zmena ochraňovateľa mobilizačných rezerv, ak vytvorenie rovnakého druhu mobilizačných rezerv potrebuje iný ochraňovateľ mobilizačných rezerv,
- j) preradením zmena jedného druhu štátnych hmotných rezerv na iný druh štátnych hmotných rezerv,
- k) minimálnym limitom určené množstvo jednej položky hmotných rezerv vyjadrené v merných jednotkách, pod ktoré nesmie množstvo hmotných rezerv jednej položky klesnúť okrem použitia podľa § 10 ods. 1,
- l) optimálnym stavom množstvo jednej položky hmotných rezerv alebo pohotovostných zásob vyjadrené v merných jednotkách, ktoré sa považuje za optimálne s ohľadom na predpokladané potreby,
- m) ochraňovateľom správa rezerv alebo podnikateľ,⁴⁾ ktorý na základe písomnej zmluvy o ochraňovaní vykonáva ochraňovanie niektorého druhu štátnych hmotných rezerv,
- n) mimoriadnou obmenou obmena štátnych hmotných rezerv pred uplynutím ustanovenej lehoty obmeny zásob z dôvodu zabránenia hroziacim škodám na ochraňovaných zásobách alebo z dôvodu použitia štátnych hmotných rezerv,
- o) potravinovou komoditou hmotné rezervy určené na zabezpečenie potravinovej bezpečnosti štátu,
- p) neoprávneným použitím štátnych hmotných rezerv nakladanie so štátnymi hmotnými rezervami v rozpore s § 10, § 12 ods. 2, § 15 až 18, § 20, § 22 a § 23 alebo v rozpore s rozhodnutím správy rezerv, rozhodnutím vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) alebo s účelom vymedzeným v zmluve uzavretej podľa tohto zákona.

§ 3 Správa rezerv

(1) Správa rezerv ako ústredný orgán štátnej správy pre štátne hmotné rezervy

- a) zabezpečuje tvorbu, financovanie, skladovanie, hospodárenie a kontrolu štátnych hmotných rezerv,
- b) vykonáva správu štátnych hmotných rezerv,
- c) rozmiestňuje štátne hmotné rezervy,
- d) pripravuje štátne hmotné rezervy na použitie,
- e) koordinuje činnosti orgánov štátnej správy v oblasti štátnych hmotných rezerv,
- f) zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu v oblasti pôsobnosti tohto zákona vrátane plnenia záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- g) poskytuje odborné služby za odplatu v oblastiach priamo súvisiacich s činnosťou a odborným zameraním správy rezerv za podmienky, že sa tým neohrozí jej základné poslanie,
- h) skladuje na základe zmluvy hnuťelné veci, ktoré prevezme od iných štátnych orgánov, za podmienky, že sa tým neohrozí jej základné poslanie; ak je súčasťou skladovania aj opatrovanie vecí, správa rezerv vykonáva tieto činnosti vždy odplatne,
- i) plní povinnosti zakladateľa alebo zriaďovateľa voči právnickým osobám zabezpečujúcim úlohy v oblasti štátnych hmotných rezerv, ktorých zakladateľom alebo zriaďovateľom je správa rezerv,
- j) vypracúva každoročne správu o stave a použití štátnych hmotných rezerv, ktorú predkladá na rokovanie Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky a na rokovanie vlády,

⁴⁾ § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.

- k) vedie analytickú a operatívnu evidenciu zásob štátnych hmotných rezerv,
 - l) vykonáva ostatné činnosti v oblasti štátnych hmotných rezerv, ktoré súvisia s plnením úloh vymedzených týmto zákonom a súvisiacimi predpismi.
- (2) Správa rezerv postupuje pri nakladaní so štátnymi hmotnými rezervami hospodárne, účinne a účelne.
- (3) Správa rezerv postupuje pri nakladaní s majetkom štátu v jej správe, ktorý nie je štátnou hmotnou rezervou podľa osobitného predpisu.³⁾

§ 4 **Spolupráca iných orgánov**

Na zabezpečenie úloh podľa tohto zákona sú povinné vecne príslušné ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a orgány miestnej štátnej správy v rozsahu svojej pôsobnosti

- a) spolupracovať so správou rezerv pri zabezpečovaní úloh súvisiacich s tvorbou, financovaním, skladovaním, hospodárením a kontrolou štátnych hmotných rezerv,
- b) poskytovať správe rezerv potrebné podklady a informácie na komplexné a efektívne zabezpečenie štátnych hmotných rezerv,
- c) pravidelne prehodnocovať účelnosť požiadaviek na tvorbu mobilizačných rezerv pre vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie.⁵⁾

§ 5 **Druhy štátnych hmotných rezerv**

- (1) Druhy štátnych hmotných rezerv sú
- a) hmotné rezervy,
 - b) mobilizačné rezervy,
 - c) pohotovostné zásoby.
- (2) Hmotné rezervy sú vybrané suroviny, materiály a výrobky určené na ochranu hospodárstva, na zabezpečenie potravinovej bezpečnosti štátu, na podporu obrany štátu alebo na riešenie krízovej situácie alebo mimoriadnej udalosti,⁶⁾ ktorá mala za následok vypovedanie vojny, vyhlásenie vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu podľa osobitných predpisov⁷⁾ (ďalej len „krízový stav“) alebo vyhlásenie mimoriadnej situácie.⁸⁾

⁵⁾ § 5 zákona č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 173/2015 Z. z.

⁶⁾ § 3 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

⁷⁾ Čl. 1 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu.

§ 2 písm. a) zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu.

⁸⁾ § 3 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- (3) Mobilizačné rezervy sú prostriedky určené na zabezpečenie vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie subjektom hospodárskej mobilizácie,⁹⁾ ktorý je ich ochraňovateľom, a ktoré budú použité počas vyhláseného krízového stavu. Mobilizačné rezervy sa môžu použiť aj v období mimoriadnej situácie, stavu núdze v elektroenergetike,¹⁰⁾ stavu ropnej núdze,¹¹⁾ II. stupňa povodňovej aktivity¹²⁾ alebo III. stupňa povodňovej aktivity.¹³⁾
- (4) Pohotovostné zásoby sú prostriedky určené na okamžitú pomoc pri záchrane života, zdravia a majetku, na zabezpečenie základných životných potrieb obyvateľstva, na poskytnutie pomoci k odvráteniu vážnej ujmy na hospodárstve počas vyhláseného krízového stavu, mimoriadnej situácie, II. stupňa povodňovej aktivity alebo III. stupňa povodňovej aktivity alebo na poskytnutie humanitárnej pomoci.
- (5) Štátne hmotné rezervy sú vo vlastníctve štátu. Štátne hmotné rezervy nepodliehajú exekúcii alebo inej forme núteného výkonu rozhodnutia. Štátne hmotné rezervy nemôžu byť predmetom vecného práva k cudzej veci podľa Občianskeho zákonníka.

§ 6

Tvorba štátnych hmotných rezerv

- (1) Príslušné ministerstvo uplatňuje požiadavky na tvorbu štátnych hmotných rezerv, ktoré vyplývajú z krízových plánov a iných úloh príslušných ministerstiev.
- (2) Správa rezerv postupuje pri tvorbe štátnych hmotných rezerv podľa osobitných predpisov.¹⁴⁾
- (3) Príslušné ministerstvo predkladá požiadavky na tvorbu štátnych hmotných rezerv do 15. marca kalendárneho roka na nasledujúce tri kalendárne roky. Správa rezerv v spolupráci s príslušným ministerstvom posúdi požiadavky na tvorbu štátnych hmotných rezerv s ohľadom na možnosť zabezpečenia tvorby a skladovania štátnych hmotných rezerv do 15. apríla.
- (4) V odôvodnených prípadoch môže príslušné ministerstvo požiadať o zmenu požiadavky na tvorbu štátnych hmotných rezerv po lehote podľa odseku 3. Správa rezerv posúdi žiadosť o zmenu požiadavky podľa prvej vety s ohľadom na možnosť zabezpečenia tvorby a skladovania štátnych hmotných rezerv v primeranej lehote.

⁹⁾ § 4 ods. 1 zákona č. 179/2011 Z. z. v znení zákona č. 173/2015 Z. z.

¹⁰⁾ § 20 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ § 13 zákona č. 218/2013 Z. z. o núdzových zásobách ropy a ropných výrobkov a o riešení stavu ropnej núdze a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 235/2019 Z. z.

¹²⁾ § 11 ods. 4 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.

¹³⁾ § 11 ods. 5 zákona č. 7/2010 Z. z.

¹⁴⁾ Obchodný zákonník.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov. Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

§ 7

Tvorba hmotných rezerv

Tvorbu, minimálne limity a optimálne stavy hmotných rezerv schvaľuje vláda na návrh správy rezerv, ktorá v návrhu zohľadní požiadavky príslušných ministerstiev a potreby správy rezerv. Hmotné rezervy, ktoré sú určené na podporu obrany štátu, sú určené na základe plánovacích dokumentov schválených vládou.

§ 8

Tvorba mobilizačných rezerv

- (1) Mobilizačné rezervy tvorí správa rezerv na základe
 - a) požiadavky príslušného ministerstva na tvorbu mobilizačných rezerv na vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie alebo
 - b) príkazu príslušného ministerstva vydanom v období krízového stavu.
- (2) Ochraňovateľ alebo subjekt hospodárskej mobilizácie predkladá požiadavky na tvorbu mobilizačných rezerv na nasledujúce tri kalendárne roky príslušnému ministerstvu do 28. februára kalendárneho roka predchádzajúceho prvým požiadavkám. Príslušné ministerstvo po vyhodnotení požiadavky od ochraňovateľa alebo subjektu hospodárskej mobilizácie predkladá správe rezerv súhrnnú požiadavku na doplnenie mobilizačných rezerv podľa § 6 ods. 3.
- (3) Ochraňovateľ je povinný každoročne vypracovať správu o mobilizačných rezervách, ktoré ochraňuje, s vyhodnotením ich potrebnosti a účelnosti na vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie. Ochraňovateľ správu podľa prvej vety zasiela príslušnému ministerstvu a správe rezerv do 31. marca.
- (4) Príslušné ministerstvo je povinné raz za päť rokov prehodnotiť účelnosť, opodstatnenosť, zlučiteľnosť a životnosť jednotlivých položiek mobilizačných rezerv a o výsledku prehodnotenia písomne informovať správu rezerv. Ak príslušné ministerstvo zistí, že mobilizačné rezervy sú neúčelné na vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie, navrhne správe rezerv vyčlenenie takýchto mobilizačných rezerv.

§ 9

Tvorba pohotovostných zásob

- (1) Tvorbu pohotovostných zásob s určením optimálneho stavu schvaľuje vláda na návrh správy rezerv na základe požiadaviek príslušného ministerstva alebo z vlastnej iniciatívy správy rezerv.
- (2) V období mimoriadnej situácie vyhlásenej vládou alebo krízového stavu môže predseda správy rezerv aj bez súhlasu vlády určiť tvorbu schválených pohotovostných zásob nad rámec určeného optimálneho stavu alebo určiť tvorbu ďalších položiek pohotovostných zásob. O tvorbe podľa prvej vety informuje správa rezerv vládu v správe o stave a použití štátnych hmotných rezerv podľa § 3 ods. 1 písm. j).

§ 10

Použitie štátnych hmotných rezerv

- (1) O použití hmotných rezerv rozhoduje vláda na návrh správy rezerv okrem použitia podľa odseku 2. Ak pri použití hmotných rezerv klesne položka hmotných rezerv pod minimálny limit, správa rezerv navrhne vláde na schválenie plán doplnenia hmotných rezerv tak, aby bola doplnená položka do minimálneho limitu alebo do stavu pred použitím.
- (2) Predseda správy rezerv môže rozhodnúť na základe žiadosti orgánu krízového riadenia¹⁵⁾ o použití položky potravinovej komodity na riešenie mimoriadnej situácie najviac do 35 % vytvoreného objemu použitej položky, ak položka neklesne pod minimálny limit.
- (3) O použití mobilizačných rezerv rozhoduje
 - a) vláda v čase vyhláseného krízového stavu, stavu núdze v elektroenergetike alebo stavu ropnej núdze,
 - b) správa rezerv na základe žiadosti orgánu krízového riadenia a stanoviska príslušného ministerstva po vyhlásení mimoriadnej situácie, po vyhlásení II. stupňa povodňovej aktivity alebo III. stupňa povodňovej aktivity, ak je také použitie hospodárne, účinné a účelné.
- (4) Správa rezerv môže v stave bezpečnosti rozhodnúť o inom použití mobilizačných rezerv na základe žiadosti ochraňovateľa a s písomným súhlasom príslušného ministerstva predloženým ochraňovateľom, ak je také použitie hospodárne, účinné a účelné, a neohroží sa tým účel podľa § 5 ods. 3.
- (5) Žiadateľ podľa odseku 3 písm. b), ktorému sú poskytnuté mobilizačné rezervy, je povinný vyhotoviť v spolupráci s ochraňovateľom do desiatich dní po skončení vyhláseného krízového stavu alebo mimoriadnej situácie podľa odseku 3 škodový protokol, v ktorom uvedie označenie, druh a množstvo mobilizačných rezerv, ktoré boli pri použití spotrebované, zničené, znehodnotené alebo poškodené. Žiadateľ je povinný bezodkladne mobilizačné rezervy uviesť do pôvodného stavu, a ak to nie je možné, uhradiť účtovnú hodnotu mobilizačných rezerv, ktoré boli spotrebované, zničené, znehodnotené alebo poškodené.
- (6) O použití pohotovostných zásob rozhoduje správa rezerv
 - a) pri riešení stavov a situácií podľa § 5 ods. 4 okrem humanitárnej pomoci do zahraničia, na základe žiadosti orgánu krízového riadenia, Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky alebo kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky,
 - b) na humanitárnu pomoc do zahraničia na základe žiadosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.
- (7) Žiadateľ podľa odseku 6 je povinný vrátiť pohotovostné zásoby do piatich dní od uplynutia lehoty uvedenej v rozhodnutí správy rezerv alebo do piatich dní odo dňa skončenia stavu alebo situácie podľa § 5 ods. 4, podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr. Žiadateľ do desiatich dní od skončenia krízového stavu alebo od odvolania mimoriadnej situácie, II. stupňa povodňovej aktivity alebo III. stupňa povodňovej aktivity doručí správe rezerv

¹⁵⁾ § 3 zákona č. 387/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

škodový protokol o použití pohotovostných zásob, v ktorom uvedie pohotovostné zásoby, ktorých navrátenie je možné a ktoré pohotovostné zásoby sú poškodené, opotrebované, zničené. Správa rezerv na základe škodového protokolu podľa druhej vety určí, že sa pohotovostné zásoby opraví, obmení alebo vyradí z evidencie.

- (8) Rozhodnutie o použití štátnych hmotných rezerv obsahuje podmienky vyskladnenia.
- (9) Správa rezerv môže zabezpečiť prepravu štátnych hmotných rezerv, ak je to technicky a ekonomicky možné.

§ 11

Financovanie štátnych hmotných rezerv

- (1) Výdavky súvisiace s tvorbou a hospodárením so štátnymi hmotnými rezervami sa uhrádzajú prioritne zo štátneho rozpočtu, ak odsek 2 neustanovuje inak.
- (2) Správa rezerv zriaďuje v Štátnej pokladnici samostatné účty.¹⁶⁾ Príjmom samostatných účtov sú tržby z predaja štátnych hmotných rezerv pri realizácii obmien alebo zámen štátnych hmotných rezerv. Výdavkom samostatných účtov sú platby za nákup štátnych hmotných rezerv pri vykonávaní obmien a zámen a platby za vysporiadanie dane z pridanej hodnoty. V odôvodnených prípadoch pri nedostatku zdrojov zo štátneho rozpočtu môže správa rezerv použiť prostriedky zo samostatných účtov aj na tvorbu a dopĺňanie štátnych hmotných rezerv. Zostatky na samostatných účtoch koncom roka neprepadajú a prechádzajú do nasledujúceho roka.
- (3) Požiadavku o finančný limit na bežné výdavky spojené s ochraňovaním mobilizačných rezerv a pohotovostných zásob na nasledujúci kalendárny rok predloží ochraňovateľ správe rezerv každoročne do 28. februára.
- (4) Správa rezerv môže započítať vzájomné pohľadávky v oblasti obmien a zámen; na toto započítanie sa nevzťahuje ustanovenie § 8 ods. 2 zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- (5) Predávok, ktorý poskytne správa rezerv zo svojho bežného účtu na základe zmluvy uzavretej podľa tohto zákona, sa vysporiada do termínu a podľa podmienok určených v zmluve.
- (6) Zabezpečenie štátnych hmotných rezerv správa rezerv uskutočňuje formou finančnej zábezpeky. Ak zabezpečenie podľa prvej vety nie je možné, uskutočňuje sa bankovou zárukou alebo záložným právom na majetok podnikateľa.
- (7) Finančnou zábezpekou sa na účely tohto zákona rozumie zloženie peňažných prostriedkov na bežný účet správy rezerv pri obmene alebo zámene za podmienok ustanovených týmto zákonom.

¹⁶⁾ § 22 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

§ 12

Skladovanie štátnych hmotných rezerv

- (1) Štátne hmotné rezervy sa môžu skladovať v skladových priestoroch správy rezerv alebo v skladových priestoroch ochraňovateľa na základe zmluvy o ochraňovaní. Ochraňovateľ zabezpečuje prevádzkyschopnosť skladových priestorov, ak skladovanie zabezpečuje ochraňovateľ.
- (2) Štátne hmotné rezervy môže ochraňovateľ bez súhlasu správy rezerv vyskladniť, len ak je tým možné predísť škode alebo znížiť rozsah škody na štátnych hmotných rezervách, ktorá hrozí pri mimoriadnej udalosti alebo požiarí.¹⁷⁾ Ochraňovateľ, ktorý vyskladní štátne hmotné rezervy bez súhlasu správy rezerv, je povinný do desiatich dní od vyskladnenia predložiť správu rezerv správu o dôvodoch vyskladnenia. Ak správa rezerv neuzná opodstatnenosť vyskladnenia štátnych hmotných rezerv bez jej súhlasu, považuje sa vyskladnenie štátnych hmotných rezerv za neoprávnené použitie štátnych hmotných rezerv.
- (3) Štátne hmotné rezervy sa skladujú oddelene od vlastných zásob ochraňovateľa tak, aby nedošlo k ich znehodnoteniu, výmene, zneužitiu alebo odcudzeniu, aby boli kontrolovateľné a pripravené bez prekážok na okamžité vyskladnenie. Vo výnimočných prípadoch môžu byť štátne hmotné rezervy na základe zmluvy o ochraňovaní podľa § 13 ods. 1 skladované spoločne s vlastnými zásobami ochraňovateľa.

§ 13

Ochraňovanie štátnych hmotných rezerv

- (1) Ochraňovanie štátnych hmotných rezerv zabezpečuje správa rezerv samostatne alebo spoločne s ochraňovateľom na základe zmluvy o ochraňovaní.
- (2) Ochraňovateľ je povinný zabezpečiť najmä
 - a) trvalú a okamžitú použiteľnosť štátnych hmotných rezerv,
 - b) ochranu štátnych hmotných rezerv pred odcudzením, stratou, poškodením alebo zničením,
 - c) zachovanie prevádzkovej schopnosti a použiteľnosti štátnych hmotných rezerv,
 - d) výkon obmien, zámen, vyčlenenia a preskúšania štátnych hmotných rezerv,
 - e) skladovanie štátnych hmotných rezerv,
 - f) prístup zástupcom správy rezerv a osobám povereným správou rezerv k štátnym hmotným rezervám za účelom vykonania kontroly štátnych hmotných rezerv a hospodárenia s nimi alebo vykonania obhliadky štátnych hmotných rezerv; tým nie je dotknutý výkon kontroly podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾
 - g) analytickú evidenciu podľa osobitného predpisu¹⁹⁾ a operatívnu evidenciu pohybu skladovaných štátnych hmotných rezerv,

¹⁷⁾ Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov.

¹⁸⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov, zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁹⁾ § 14 ods. 2 zákona č. 431/2022 Z. z. o účtovníctve.

- h) vyskladnenie štátnych hmotných rezerv na základe zmluvy alebo rozhodnutia správy rezerv o použití štátnych hmotných rezerv podľa § 10,
 - i) iné činnosti, ktorých rozsah je predmetom zmluvy o ochraňovaní.
- (3) Ak správa rezerv zabezpečí ochraňovanie štátnych hmotných rezerv zmluvou o ochraňovaní, môže zmluvne zúžiť rozsah ochraňovania podľa odseku 2.
- (4) Za škodu, ktorá vznikne počas preskúšania štátnych hmotných rezerv neodbornou manipuláciou, zodpovedá ochraňovateľ, ktorý je povinný štátne hmotné rezervy bezodkladne uviesť do pôvodného stavu a ak to nie je možné, je povinný nahradiť škodu.
- (5) Ochraňovateľ je povinný nakladať so štátnymi hmotnými rezervami tak, aby nedošlo k neoprávnenému použitiu štátnych hmotných rezerv.

§ 14

Ochraňovanie mobilizačných rezerv

- (1) Ochraňovateľom mobilizačných rezerv môže byť len subjekt hospodárskej mobilizácie, pre ktorý sú mobilizačné rezervy určené.
- (2) Ak je na ochraňovateľa vyhlásený konkurz alebo povolená reštrukturalizácia podľa osobitného predpisu,²⁰⁾ ochraňovateľ je o tom povinný bezodkladne informovať správu rezerv a príslušné ministerstvo. Správa rezerv písomne oznámi správcovi konkurznej podstaty alebo správcovi reštrukturalizácie, že dlžník je ochraňovateľom majetku štátu. Správa rezerv písomne požiada príslušné ministerstvo o vydanie návrhu na vyčlenenie mobilizačných rezerv alebo na presun mobilizačných rezerv.
- (3) Správca konkurznej podstaty alebo správca reštrukturalizácie je povinný majetok štátu v správe správy rezerv podľa odseku 2 ochraňovať
- a) do skončenia postupu podľa osobitného predpisu³⁾ na základe rozhodnutia správy rezerv o vyčlenení mobilizačných rezerv,
 - b) do prevzatia mobilizačných rezerv ochraňovateľom na základe rozhodnutia o presune mobilizačných rezerv alebo
 - c) do prevzatia mobilizačných rezerv správou rezerv alebo ochraňovateľom na základe rozhodnutia o prerazení mobilizačných rezerv.

§ 15

Obmena štátnych hmotných rezerv

- (1) Obmenu štátnych hmotných rezerv vykonáva správa rezerv alebo ochraňovateľ na základe zmluvy alebo rozhodnutia správy rezerv podľa určenia lehoty ich skladovania, záručných podmienok výrobcu alebo dodávateľa, technologických postupov alebo výrobných postupov ochraňovateľa.
- (2) Obmenu štátnych hmotných rezerv možno vykonať

²⁰⁾ Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- a) súbežne tak, že na konci kalendárneho mesiaca nedôjde k poklesu alebo zvýšeniu zásob,
 - b) nesúbežne tak, že počas trvania obmeny môže dôjsť k poklesu alebo zvýšeniu zásob; vyrovnanie množstva alebo majetkovej hodnoty štátnych hmotných rezerv nastane po skončení nesúbežnej obmeny štátnych hmotných rezerv.
- (3) Pri nesúbežnej obmene zloží ochraňovateľ finančnú zábezpeku vo výške určenej správou rezerv najviac do výšky účtovnej alebo predajnej hodnoty obmieňaných štátnych hmotných rezerv. Za takúto zábezpeku bude považovaná aj úhrada kúpnej ceny zásob pred ich vyskladnením.
- (4) Pri hroziacej škode na skladovaných štátnych hmotných rezervách možno na základe žiadosti ochraňovateľa a rozhodnutia správy rezerv vykonať mimoriadnu obmenu štátnych hmotných rezerv.

§ 16

Zámena hmotných rezerv

- (1) Správa rezerv zabezpečuje zámenu položiek hmotných rezerv, ak je potrebné jednu položku hmotných rezerv alebo jej časť, ktorá presahuje minimálny limit, zameniť za inú položku v súlade s limitmi položiek hmotných rezerv schválenými vládou.
- (2) Zámenu hmotných rezerv vykoná správa rezerv na základe zmluvy. Správa rezerv zabezpečuje finančné prostriedky na cenové rozdiely pri zámene hmotných rezerv. Pri zámene hmotných rezerv sa postupuje podľa osobitných predpisov.¹⁴⁾
- (3) Zámenu hmotných rezerv môže vykonať aj ochraňovateľ na základe zmluvy alebo rozhodnutia správy rezerv.
- (4) Hmotné rezervy je možné zamieňať po častiach a etapách. Každá etapa sa považuje za samostatnú zámenu hmotných rezerv.

§ 17

Zámena mobilizačných rezerv

- (1) Ochraňovateľ predloží návrh na zámenu mobilizačných rezerv správe rezerv, ak
- a) sa iným druhom mobilizačných rezerv efektívnejšie zabezpečí vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie,
 - b) sa zmení technológia mobilizačných rezerv,
 - c) hrozí škoda na mobilizačných rezervách,
 - d) požaduje zámenu už vytvorených položiek mobilizačných rezerv za iné položky mobilizačných rezerv v nadväznosti na vykonávané opatrenie hospodárskej mobilizácie určené v právoplatne vydanom rozhodnutí,
 - e) sa preukáže, že z dôvodu technickej zastaranosti, nízkej účinnosti alebo nespoľahlivosti mobilizačných rezerv sú mobilizačné rezervy nepoužiteľné alebo
 - f) nie je možné zabezpečiť kvalifikovanú obsluhu pre mobilizačné rezervy.
- (2) Ochraňovateľ je povinný požiadať príslušné ministerstvo o udelenie súhlasu s návrhom na zámenu mobilizačných rezerv podľa odseku 1. Súhlas príslušného ministerstva podľa prvej

vety tvorí prílohu návrhu na zámenu mobilizačných rezerv, o ktorom rozhoduje správa rezerv.

- (3) Pri zámene mobilizačných rezerv sa postupuje primerane podľa § 16 ods. 2 až 4.

§ 18

Zámena pohotovostných zásob

- (1) Správa rezerv rozhodne o vykonaní zámeny pohotovostných zásob, ak sa iným druhom pohotovostných zásob efektívnejšie zabezpečia úlohy podľa § 5 ods. 4.
- (2) Pri zámene pohotovostných zásob sa postupuje primerane podľa § 16 ods. 2 a 4.

§ 19

Predaj štátnych hmotných rezerv

- (1) Štátne hmotné rezervy môže správa rezerv predat' v rámci obmeny, zámeny alebo zmeny položky štátnych hmotných rezerv.
- (2) Predaj štátnych hmotných rezerv vykoná správa rezerv podľa osobitných predpisov.²¹⁾

§ 20

Vyčlenenie a presun mobilizačných rezerv

- (1) Príslušné ministerstvo informuje správu rezerv o zrušení ochraňovateľa mobilizačných rezerv ako subjektu hospodárskej mobilizácie v rámci správneho konania. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o jeho zrušení ako subjektu hospodárskej mobilizácie následne príslušné ministerstvo požiada o vyčlenenie mobilizačných rezerv alebo presun mobilizačných rezerv.
- (2) Ak sa mobilizačné rezervy stanú neúčelné pre vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie, ochraňovateľ bezodkladne predloží príslušnému ministerstvu žiadosť o vyčlenenie takýchto mobilizačných rezerv.
- (3) Ak je príslušnému ministerstvu doručená žiadosť ochraňovateľa o vyčlenenie mobilizačných rezerv podľa odseku 2, príslušné ministerstvo žiadosť posúdi a bezodkladne požiada správu rezerv o vyčlenenie mobilizačných rezerv alebo presun mobilizačných rezerv.
- (4) Správa rezerv na základe žiadosti príslušného ministerstva podľa odseku 1 alebo odseku 3 rozhodne o vyčlenení mobilizačných rezerv alebo presune mobilizačných rezerv.
- (5) Rozhodnutím správy rezerv o vyčlenení mobilizačných rezerv alebo o presune mobilizačných rezerv nie je dotknutá povinnosť ochraňovateľa mobilizačné rezervy ochraňovať až do skončenia postupu podľa osobitného predpisu³⁾ na základe rozhodnutia správy rezerv o vyčlenení mobilizačných rezerv alebo do prevzatia mobilizačných rezerv

²¹⁾ Napríklad Obchodný zákonník, Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.

iným ochraňovateľom na základe rozhodnutia správy rezerv o presune mobilizačných rezerv.

§ 21

Preradenie štátnych hmotných rezerv

- (1) Správa rezerv môže rozhodnúť o preradení, ak zo schválenej materiálovej skladby hmotných rezerv alebo pohotovostných zásob a predložených požiadaviek na tvorbu mobilizačných rezerv vyplýva požiadavka na tvorbu iného druhu štátnych hmotných rezerv.
- (2) Mobilizačné rezervy môže správa rezerv preradiť len po ich vyčlenení.

§ 22

Výpožička mobilizačných rezerv a pohotovostných zásob

- (1) Správa rezerv môže dať do výpožičky mobilizačné rezervy a pohotovostné zásoby obci, vyššiemu územnému celku, rozpočtovej organizácii alebo príspevkovej organizácii²²⁾ na základe zmluvy o výpožičke najviac na jeden rok v nadväznosti na žiadosť obce, vyššieho územného celku, rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie.
- (2) Žiadosť o výpožičku sa predkladá správe rezerv.
- (3) Správa rezerv je povinná pred uzatvorením zmluvy o výpožičke mobilizačných rezerv požiadať príslušné ministerstvo a ochraňovateľa o udelenie súhlasu s výpožičkou. Udelenie súhlasu príslušného ministerstva s výpožičkou je podmienkou na uzatvorenie zmluvy o výpožičke mobilizačných rezerv.
- (4) Ak správa rezerv vyhovie žiadosti o výpožičku v plnom rozsahu a dohodne sa na podmienkach zmluvy o výpožičke, uzatvorí so žiadateľom podľa odseku 1 zmluvu o výpožičke mobilizačných rezerv. Ak správa rezerv žiadosti o výpožičku nevyhovie, oznámi to žiadateľovi písomne a v oznámení uvedie dôvody, ktoré viedli k nevyhoveniu žiadosti.
- (5) Ak má vypožičiavateľ po uplynutí doby výpožičky záujem naďalej užívať predmet výpožičky, môže správa rezerv vypožičiavateľovi predmet výpožičky prenajať.
- (6) Správa rezerv môže okamžite skončiť výpožičku z dôvodu potreby použitia mobilizačných rezerv a pohotovostných zásob na riešenie stavov a situácií podľa § 5 ods. 3 a 4.
- (7) Vypožičiavateľ je povinný vykonať pred skončením doby výpožičky potrebnú údržbu, ošetrovanie a konzerváciu predmetu výpožičky na vlastné náklady.

§ 23

Nájom mobilizačných rezerv a pohotovostných zásob

- (1) Správa rezerv môže prenajať mobilizačné rezervy a pohotovostné zásoby podnikateľovi, obci, vyššiemu územnému celku, rozpočtovej organizácii alebo príspevkovej organizácii,

²²⁾ § 21 ods. 1 a 2 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

na základe zmluvy o nájme v nadväznosti na žiadosť podnikateľa, obce, vyššieho územného celku, rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie.

- (2) Žiadosť o nájom sa predkladá správe rezerv.
- (3) Správa rezerv je povinná pred uzatvorením zmluvy o nájme mobilizačných rezerv požiadať príslušné ministerstvo a ochraňovateľa o udelenie súhlasu s nájmom. Udelenie súhlasu príslušného ministerstva s nájmom je podmienkou na uzatvorenie zmluvy o nájme mobilizačných rezerv.
- (4) Ak správa rezerv vyhovie žiadosti o nájom v plnom rozsahu a dohodne sa na podmienkach nájomnej zmluvy, uzatvorí so žiadateľom podľa odseku 1 zmluvu o nájme mobilizačných rezerv. Ak správa rezerv žiadosti o nájom nevyhoví, oznámi to žiadateľovi písomne a v oznámení uvedie dôvody, ktoré viedli k nevyhoveniu žiadosti.
- (5) Mesačné nájomné je v zmluvne dohodnutej sume, najmenej však v sume jednej dvanástiny ročnej odpisovej sadzby rovnomerného odpisovania z nadobúdacej ceny podľa osobitného predpisu.²³⁾
- (6) Správa rezerv môže okamžite skončiť nájom z dôvodu potreby použitia mobilizačných rezerv a pohotovostných zásob na riešenie stavov a situácií podľa § 5 ods. 3 a 4.
- (7) Nájomca môže požiadať o predĺženie nájmu. Pri predĺžení nájmu sa postupuje podľa odsekov 2 a 5 a primerane podľa odseku 3 a prvej vety odseku 4.
- (8) Nájomca je povinný vykonať pred skončením doby nájmu potrebnú údržbu, ošetrovanie a konzerváciu predmetu nájmu na vlastné náklady.

§ 24

Konanie o vydaní rozhodnutia a o udelenie súhlasu

- (1) Na konanie, v ktorom sa rozhoduje podľa § 10 ods. 2, ods. 3 písm. b), ods. 4 a 6, § 15 ods. 1 a 4, § 16 ods. 3, § 17 ods. 2, § 18 ods. 1, § 20 ods. 4 a § 21 ods. 1 sa postupuje podľa odsekov 2 až 15.
- (2) Konanie sa začína doručením žiadosti správe rezerv alebo z vlastného podnetu správy rezerv. Zo žiadosti musí byť zrejmé kto žiadosť podáva, komu je určená, akého druhu štátnych hmotných rezerv sa týka, čo žiadateľ požaduje a podpis osoby oprávnenej konať v mene žiadateľa. Prílohou žiadosti podľa § 10 ods. 4 a § 17 ods. 2 je súhlas príslušného ministerstva.
- (3) Ak žiadosť nemá predpísané náležitosti podľa odseku 2, správa rezerv bezodkladne vyzve žiadateľa na doplnenie žiadosti v určenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako päť dní. Ak v lehote určenej vo výzve správy rezerv žiadateľ žiadosť nedoplní, správa rezerv žiadosť odloží a rozhodnutie nevydá.
- (4) Správa rezerv môže v neodkladných prípadoch rozhodnúť bez zaslania výzvy podľa odseku 3.

²³⁾ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

- (5) Správa rezerv môže rozhodnutím žiadosti vyhovieť úplne, sčasti alebo žiadosti nevyhovieť.
- (6) Rozhodnutie obsahuje
- a) označenie a sídlo správy rezerv,
 - b) číslo a dátum vydania rozhodnutia,
 - c) označenie štátnych hmotných rezerv,
 - d) označenie žiadateľa,
 - e) výrok rozhodnutia s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo,
 - f) odôvodnenie, ak sa žiadateľovi nevyhovuje v plnom rozsahu,
 - g) podmienky nakladania so štátnymi hmotnými rezervami; to neplatí, ak sa žiadosti nevyhoví,
 - h) podpis osoby, ktorá je oprávnená konať v mene správy rezerv s uvedením jej mena, priezviska a funkcie,
 - i) odtlačok pečiatky správy rezerv, ak sa rozhodnutie vydáva v listinnej podobe,
 - j) informáciu, že rozhodnutie je konečné a nie je možné sa proti rozhodnutiu odvolať.
- (7) Správa rezerv vydá rozhodnutie v jednoduchých veciach bezodkladne; v ostatných prípadoch do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti.
- (8) Lehota podľa odseku 7 neplynie počas lehoty podľa odseku 3.
- (9) Rozhodnutie sa doručuje elektronicky²⁴⁾ žiadateľovi. Rozhodnutie podľa § 10 ods. 3 písm. b) a ods. 4 a § 17 ods. 2 sa doručuje žiadateľovi a príslušnému ministerstvu. Rozhodnutie podľa § 20 ods. 4 sa doručuje žiadateľovi a ochraňovateľovi. Rozhodnutie podľa § 18 ods. 1 a § 21 ods. 1 sa doručuje ochraňovateľovi a príslušnému ministerstvu, ak sú ich práva a povinnosti rozhodnutím dotknuté. Ak rozhodnutie nie je možné doručiť elektronicky, doručí sa v listinnej podobe. Rozhodnutie nadobúda právoplatnosť doručením rozhodnutia žiadateľovi.
- (10) Predseda správy rezerv rozhodnutie vydané v konaní podľa odseku 1 zmení alebo zruší, ak je v rozpore so zákonom, do jedného roka od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.
- (11) Na konanie podľa tohto zákona okrem konania o ukladaní pokuty sa nevzťahuje správny poriadok.

§ 25

Sankcie

- (1) Správa rezerv uloží pokutu
- a) podnikateľovi, rozpočtovej organizácii alebo príspevkovej organizácii za neoprávnené použitie štátnych hmotných rezerv alebo za použitie štátnych hmotných rezerv vo väčšom množstve, ako rozhodla vláda alebo správa rezerv, v sume päťnásobku

²⁴⁾ Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.

- účtovnej hodnoty neoprávnene použitého množstva, najmenej 17 000 eur, a pri opätovnom neoprávnenom použití štátnych hmotných rezerv v sume desaťnásobku hodnoty neoprávnene použitého množstva, najmenej 34 000 eur,
- b) žiadateľovi za porušenie povinností podľa § 10 ods. 5 alebo ods. 7 vo výške účtovnej hodnoty spotrebovaných, znehodnotených alebo poškodených mobilizačných rezerv alebo pohotovostných zásob, a to aj opakovane,
 - c) podnikateľovi za porušenie povinnosti ochraňovateľa dodržiavať podmienky podľa § 12 ods. 1 najmenej vo výške polovice účtovnej hodnoty a najviac vo výške účtovnej hodnoty mobilizačných rezerv skladovaných v rozpore s podmienkami zmluvy o ochraňovaní, a to aj opakovane,
 - d) podnikateľovi za porušenie povinnosti ochraňovateľa vykonať obmenu štátnych hmotných rezerv podľa § 15 ods. 1 vo výške účtovnej hodnoty štátnych hmotných rezerv, ktoré nie sú obmenené, a to aj opakovane,
 - e) podnikateľovi za porušenie povinností ochraňovateľa podľa § 13 ods. 2 písm. a) vo výške od 5 000 eur do 35 000 eur, a to aj opakovane,
 - f) podnikateľovi za porušenie povinností ochraňovateľa podľa § 13 ods. 2 písm. f) vo výške od 5 000 eur do 10 000 eur, a to aj opakovane,
 - g) podnikateľovi za porušenie povinností ochraňovateľa podľa § 13 ods. 2 písm. h) vo výške trojnásobku účtovnej hodnoty zadržívaných zásob, najmenej však 35 000 eur, a to aj opakovane.
- (2) Konanie o uložení pokuty podľa odseku 1 môže správa rezerv začať do jedného roka odo dňa, keď sa dozvie o porušení povinností, neoprávnenom použití štátnych hmotných rezerv alebo použití štátnych hmotných rezerv vo väčšom množstve, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.
- (3) Pokuta je splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení.
- (4) Pokuty uložené podľa odseku 1 sú príjmom štátneho rozpočtu.
- (5) Pri ukladaní pokuty podľa odseku 1 písm. c), e) a f) sa prihliada na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti.

§ 26

Prechodné ustanovenia

- (1) Právne vzťahy, ktoré vznikli pred 1. septembrom 2023, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak.
- (2) Právne vzťahy, ktoré vznikli pred 1. septembrom 2023 na základe zmluvy o ochraňovaní, ktorá bola uzatvorená podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa spravujú podľa predpisov účinných do 1. septembra 2023 až do dňa skončenia platnosti zmluvy o ochraňovaní.
- (3) Žiadosti o poskytnutie vykonanie obmeny hmotných rezerv, vykonanie zámeny hmotných rezerv, vykonanie obmeny mobilizačných rezerv, vykonanie mimoriadnej obmeny mobilizačných rezerv, vykonanie zámeny mobilizačných rezerv, vykonanie obmeny pohotovostných zásob, vykonanie zámeny pohotovostných zásob, poskytnutie výpožičky mobilizačných rezerv, nájom mobilizačných rezerv, poskytnutie výpožičky

pohotovostných zásob, nájom pohotovostných zásob, vyčlenenie mobilizačných rezerv, presun mobilizačných rezerv a poskytnutie pohotovostných zásob, ktoré boli predložené do 1. septembra 2023, vybaví správa rezerv podľa predpisov účinných do 1. septembra 2023.

- (4) Rozhodnutia vydané do 1. septembra 2023 sa do uplynutia ich platnosti považujú za rozhodnutia podľa tohto zákona.
- (5) Konanie o uložení pokuty začaté podľa predpisov účinných do 1. septembra 2023, ktoré sa právoplatne neskončilo do 1. septembra 2023, sa dokončí podľa predpisov účinných do 1. septembra 2023.
- (6) Príslušné ministerstvo je povinné písomne informovať správu rezerv o výsledku prehodnotenia podľa § 8 ods. 4 prvýkrát do 31. decembra 2023.

§ 27

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

- 1. zákon č. 372/2012 Z. z. o štátnych hmotných rezervách a o doplnení zákona č. 25/2007 Z. z. o elektronickom výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 218/2013 Z. z.,
- 2. opatrenie Správy štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky č. 205/1998 Z. z. o úprave dispozičných oprávnení správcov v zriaďovateľskej pôsobnosti Správy štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky pri nakladaní s majetkom štátu.

§ 28

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2023.